

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تامین مالی بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸

تامین مالی انجام شده از طریق بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ تقریباً برابر با ۲۶۵ هزار میلیارد تومان بوده که حدود ۶۲ درصد از آن از نوع سرمایه‌ای و ۳۸ درصد از آن از نوع ابزارهای تامین مالی است. در مقایسه با سال ۱۳۹۷، تامین مالی از طریق بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ با رشد ۱۱۱ درصدی همراه بوده که عامل مسلط در رشد مزبور، افزایش جذب و تجهیز منابع در حوزه سرمایه‌ای، با سهم مشارکت ۷۱,۴ واحد درصدی است. در سال ۱۳۹۷ تامین مالی از طریق بازار سرمایه سهم حدود ۱۴ درصدی از مجموع تسهیلات پرداختی بانک‌ها و تامین مالی بازار سرمایه در این سال داشته که این رقم در سال ۱۳۹۸ به ۲۱ درصد، افزایش یافته است. در این گزارش، اطلاعاتی در رابطه با میزان جذب و تجهیز منابع در بازار سرمایه با تاکید بر تامین مالی شرکتی در حوزه اوراق بدهی، ارائه شده است.

وضعیت جذب و تجهیز منابع در بازار سرمایه

- ✓ کل تامین مالی انجام شده از طریق بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ تقریباً برابر با ۲۶۵ هزارمیلیارد تومان بوده که حدود ۶۲ درصد از آن از نوع سرمایه‌های و ۳۸ درصد از آن از نوع ابزارهای تامین مالی است (جدول ۱).
- ✓ در مقایسه با سال ۱۳۹۷، تامین مالی از طریق بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ با رشد ۱۱۱ درصدی همراه بوده که عامل مسلط در رشد مزبور، افزایش جذب و تجهیز منابع در حوزه سرمایه‌ای، با سهم مشارکت ۷۱,۴ واحد درصدی است.
- ✓ در سال ۱۳۹۷ تامین مالی از طریق بازار سرمایه سهم حدود ۱۴ درصدی از مجموع تسهیلات پرداختی بانک‌ها و تامین مالی بازار سرمایه در این سال داشته که این رقم در سال ۱۳۹۸ به ۲۱ درصد، افزایش یافته است.

جدول ۱- جذب و تجهیز منابع انجام شده از طریق بازار سرمایه در سال‌های ۹۸-۱۳۹۷

هزار میلیارد تومان، درصد

نوع	سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۸	درصد تغییر
سرمایه‌ای	۷۴,۵	۱۶۴,۲	۱۲۰,۴
بدهی	۵۰,۹	۱۰۰,۷	۹۷,۸
جمع کل	۱۲۵,۴	۲۶۴,۹	۱۱۱,۲

منبع داده‌ها: گزارش آماری سازمان بورس و اوراق بهادار و محاسبات کارشناسی

- ✓ در سال ۱۳۹۸، نقش ابزارهای مالی در تامین مالی بازار سرمایه نیز نسبت به سال ۱۳۹۷ کمرنگ‌تر شده است. سهم تامین مالی از نوع بدهی (از طریق ابزارهای مالی) از تامین مالی بازار سرمایه نسبت به سال ۱۳۹۷ با کاهش ۳ واحد درصدی همراه بوده است.
- ✓ جزء سرمایه‌های تامین مالی بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ شامل ۵ مورد؛ تاسیس شرکت‌های سهامی عام با رقم ۲۰۰ میلیارد تومان، افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام در قالب مجوزهای ارائه شده با رقم ۴۱,۷ هزارمیلیارد تومان، افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام از محل تجدید ارزیابی دارایی به میزان ۶۷,۹ هزار میلیارد تومان، عرضه اولیه سهام شرکت‌ها در بورس و فرابورس به میزان ۵,۳ هزار میلیارد تومان و افزایش ارزش صندوق‌ها به میزان ۴۸,۹ هزار میلیارد تومان، است.
- ✓ طی سال ۱۳۹۸ میزان عرضه اولیه در سهام شرکت‌ها در بورس و فرابورس فقط ۵,۳ هزارمیلیاردتومان بوده که سهم آن از کل تامین مالی بازار سرمایه در این سال، برابر با ۲,۰ درصد است. شایان ذکر است این سهم در مقایسه با سال ۱۳۹۷، کمی بهبود یافته است.
- ✓ افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام در سال ۱۳۹۸ در قالب مجوز ارائه شده برابر با ۴۱,۷ هزارمیلیارد تومان و از محل تجدیدارزیابی دارایی حدود ۶۷,۹ هزارمیلیاردتومان بوده که در مجموع سهم ۴۱,۴ درصدی از کل تامین مالی بازار سرمایه در این مدت داشته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

- ✓ در مقایسه با سال ۱۳۹۷، افزایش سرمایه شرکت های سهامی عام از محل تجدید ارزیابی دارایی، حدود ۸۲ درصد رشد و افزایش سرمایه در قالب مجوزهای ارائه شده، حدود ۶۴ درصد رشد داشته است.
- ✓ بعد از تامین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی با سهم مشارکت ۳۹،۶ واحد درصد، دو جزء افزایش ارزش صندوق ها با سهم مشارکت ۳۱،۳ واحد درصدی و افزایش سرمایه شرکت ها از طریق تجدید ارزیابی دارایی با سهم مشارکت ۲۴،۴ واحد درصدی، بیشترین تاثیر را در افزایش ۱۱۱ درصدی تامین مالی بازار سرمایه در سال ۱۳۹۸ نسبت به سال ۱۳۹۷، داشته اند.

تامین مالی از طریق اوراق شرکتی

- فقط ۷،۱ هزار میلیارد تومان از حدود ۱۰۱ هزار میلیارد تومان کل اوراق منتشر شده طی سال ۱۳۹۸، اوراق شرکتی بوده است.
- در مقایسه با سال ۱۳۹۷، تامین مالی اوراق شرکتی در سال ۱۳۹۸، با کاهش ۳،۵ هزار میلیارد تومانی معادل با ۳۳ درصد افت، همراه بوده است (جدول ۲).
- مبلغ ۲،۵ هزار میلیارد تومان از اوراق شرکتی منتشر شده در سال ۱۳۹۸ مربوط به اوراق سلف موازی استاندارد و ۴،۶ هزار میلیارد تومان از آن مربوط به اوراق بهادار بدهی شرکتی شامل اوراق اجاره با میزان ۳،۴۸ هزار میلیارد تومان، اوراق مرابحه با میزان ۴۰۰ میلیارد تومان، اوراق مشارکت با میزان ۳۰۰ میلیارد تومان، اوراق رهنی با میزان ۳۰۸،۷ هزار میلیارد تومان، اوراق منفعت با میزان ۱۰۰ میلیارد تومان و اوراق خرید دین با میزان ۱۳،۳ میلیارد تومان است.

جدول ۲- میزان تامین مالی شرکتها از طریق بازار بدهی طی سالهای ۹۸-۱۳۹۷-۱ میلیارد تومان

نوع اوراق	۱۳۹۷	۱۳۹۸	درصد تغییر	میزان مشارکت در تغییر (واحد درصد)
اوراق سلف موازی استاندارد	۵۳۷۷	۲۵۰۰	-۵۳.۵	-۲۷.۱
اوراق اجاره	۳۱۰۰	۳۴۸۰	۱۲.۳	۳.۶
اوراق مرابحه	۰	۴۰۰	-	۳.۸
اوراق رهنی	۹۸۵	۳۰۸.۷	-۶۸.۷	-۶.۴
اوراق مشارکت	۱۷۰	۳۰۰	۷۶.۵	۱.۲
اوراق منفعت	۸۰۰	۱۰۰	-۸۷.۵	-۶.۶
اوراق خرید دین	۲۰۰	۱۳.۳	-۹۳.۴	-۱.۸
جمع کل	۱۰۶۳۲	۷۱۰۲	-۳۳.۲	-۳۳.۲

منبع دادهها: گزارش آماری سازمان بورس و اوراق بهادار و محاسبات کارشناسی

معاونت بررسی های اقتصادی

- عامل مسلط در افت ۳۳ درصدی تامین مالی شرکتی در بازار اوراق بدهی در سال ۱۳۹۸، ناشی از کاهش انتشار اوراق سلف موازی استاندارد با مشارکت ۲۷ واحد درصدی بوده و در مقابل افزایش انتشار اوراق مرابحه و اوراق اجاره سهم مثبت ۷,۴ واحد درصدی در جلوگیری از افت بیشتر انتشار اوراق شرکتی در سال ۱۳۹۸، داشته‌اند.
- سهم اوراق شرکتی از کل اوراق منتشره در سال ۱۳۹۸ برابر با ۷,۱ درصد است که نسبت به رقم مشابه در سال ۱۳۹۷ که حدود ۲۰,۸ درصد بوده، با کاهش ۱۳,۷ واحد درصدی مواجه شده است. این در حالی است که در مقابل سهم اوراق دولتی از کل اوراق منتشر شده در سال ۱۳۹۷ با رقم ۴۰,۳ هزار میلیارد تومان، برابر با ۷۹ درصد بوده که در سال ۱۳۹۸ با افزایش ۲,۲ برابری نسبت به سال ۱۳۹۷، به ۸۷,۵ درصد رسیده است. اوراق بدهی دولتی منتشر شده در سال ۱۳۹۸ شامل اسناد خزانه اسلامی با رقم ۴۷,۷ هزار میلیارد تومان، اوراق منفعت با رقم ۲۴ هزار میلیارد تومان، اوراق مرابحه عام با رقم ۱۱ هزار میلیارد تومان و اوراق سلف موازی استاندارد با رقم ۵,۴ هزار میلیارد تومان بوده است.

